

Ιστορικό Ι. Ν. Αγίου Αθανασίου Αγίου Γεωργίου Νηλείας (Πηλίου)

Ο εν λόγω Ιερός Ναός βρίσκεται στην ομώνυμη (άνω) συνοικία της ιστορικής κοινότητας του Αγίου Γεωργίου Νηλείας – νυν Δημοτικού Διαμερίσματος του Δήμου Μηλεών Μαγνησίας.

Ο ίδιος ναός αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα τρίκλιτης βασιλικής, ήταν δε ο πρώτος απ' αυτούς που έχτισε στο Πήλιο με το μπουλούκι του ο γνωστός λαϊκός αρχιτέκτονας Δήμος Ζηπανιώτης και φιλοτέχνησε με τα χαρακτηριστικά λιθανάγλυφά του (μνημεία λαϊκής λιθογλυπτικής και σήμερα) στην εξωτερική τοιχοποιία του ο συμπατριώτης του λαϊκός πελεκάνος Μίλιος Ζηπανιοπολίτης.

Πιο συγκεκριμένα ο ναός αυτός ανεγέρθηκε με ισοδομημένη και αρμολογημένη πέτρα το 1795 εκ βάθρων και με δαπάνες της οικογενείας Γεωργίου Αναγνώστη και πλαισιώθηκε με ξύλινο, πλακοσκέπαστο και στηριγμένο σε καστανίτικες κολόνες υπόστεγο, που καταλάμβανε την νότια και δυτική πλευρά του. Λίγα χρόνια αργότερα στον περίβολο του ναού χτίστηκαν και δυο κτίρια που δεν υπάρχουν σήμερα, το ένα για να χρησιμοποιείται ως σχολείο και το δεύτερο, σύμφωνα με το χρονικό παλιού αϊγιωργίτη λογίου, «ως κατοικία του μεταβαίνοντος περιοδικώς ενταύθα εκάστοτε Μητροπολίτου».

Στη διάρκεια της αναθέρμανσης της Πηλιορείτικης επανάστασης και συγκεκριμένα το Μάιο του 1823 ο ναός και τα περιβάλλοντα αυτόν κτίσματα πυρπολήθηκαν από τους Τούρκους. Με αποτέλεσμα να καταστραφεί η εσωτερική αρματωσιά του ναού και η δίρριχτη και πλακοσκέπαστη στέγη του αλλά να παραμείνουν ανέπαφα τα ντουβάρια του.

Έτσι οι εργασίες για την αποκατάσταση της προξενθείσας καταστροφής περιορίστηκαν στην κατασκευή μετά το 1840 νέας δίρριχτης στέγης με σχιστολιθικές πλάκες Πηλίου, στον εσωτερικό καλλωπισμό του ναού, στην ανακατασκευή του υποστέγου και στην ανέγερση δίπλα στο Ιερό Βήμα και στη ΒΑ άκρη της νότιας πτέρυγας του υποστέγου του παρεκκλησιού του Αγ. Ιωάννου του Προδρόμου. Τέλος στο έτος 1872 ο ναός απέκτησε και το νέο ξυλόγλυπτο τέμπλο του, έργο του αϊγιωργίτη ταγιαδόρου Αποστόλου Αθανασοπούλου, που κατασκεύασε και φιλοτέχνησε και το νεότερο Δεσποτικό θρόνο αλλά και τον Άμβωνα του ναού.

Ο ναός ήταν εξ αρχής και παραμένει και λειτουργεί και σήμερα ως ενοριακός, αλλά παρουσιάζει πλέον πολλά και σοβαρά προβλήματα, που προκλήθηκαν από τους σεισμούς του 1955 αλλά και από καθίζηση του εδάφους, εξ αιτίας των οποίων υφίσταται άμεσος κίνδυνος κατάρρευσής του, γεγονός που ενδεχόμενα να επιφέρει και άλλες συμφορές, αφού ο συγκεκριμένος ναός εξακολουθεί να λειτουργεί τους θερινούς μήνες ως ενοριακός.

Για την αποκατάστασή του συντάχθηκε το 1995 οριστική μελέτη στερέωσής του, από τον αρχιτέκτονα κ. Λουκιανό Παγώνη, η οποία και υποβλήθηκε στο ΥΠ.ΠΟ, σύμφωνα με τη από 28/7/1995 σχετική σύμβαση μεταξύ του ΥΠ.ΠΟ/ΔΑΒΜΜΒ και του ίδιου, μελέτη που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 62622/ 23-12-1996 απόφαση του της Δ/σης Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού.

Δυστυχώς, όμως, μέχρι σήμερα και παρά τις τακτικές εισηγητικές εκθέσεις της 7^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων για την ένταξη των σχετικών εργασιών αποκατάστασης του ναού στο πρόγραμμα δράσεως του ΥΠ.ΠΟ, και τις άλλες παράλληλες έγγραφες παραστάσεις του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του συγκεκριμένου ναού και του Δήμου Μηλεών, αλλά και τα σχετικά δημοσιεύματα στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο, ουδέν έχει επιτευχθεί. Και το μνημείο αυτό της τοπικής εκκλησιαστικής ιστορίας και λαϊκής τέχνης όλο και περισσότερο κινδυνεύει να καταρρεύσει.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΠΑΓΩΝΗ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ Ε.Μ.Γ

ΑΡΧΙΚΗ (1795)

ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟ (1840)

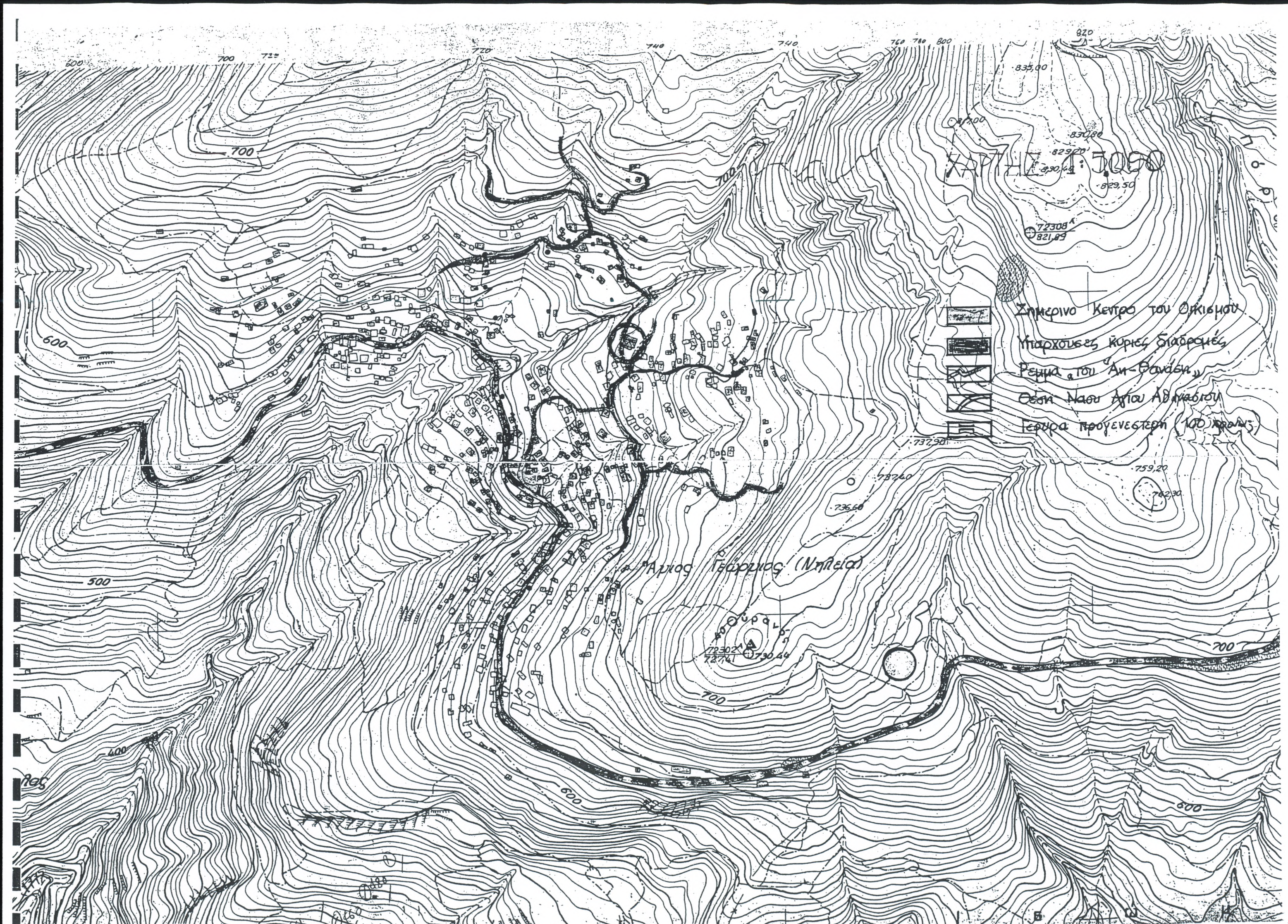

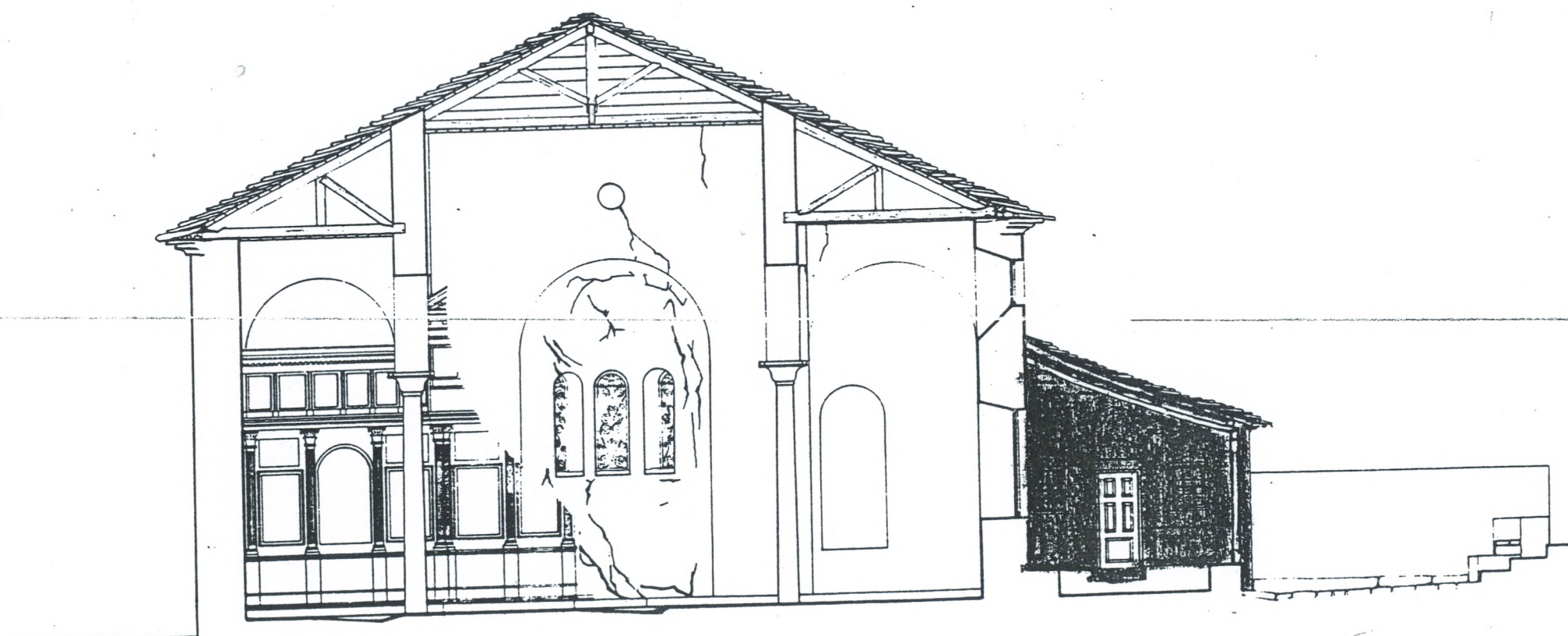
ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΥΛΕΙΟΥ ΧΩΡΟΥ
(1840;)

Ι. ΝΑΟΣ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΗΛΕΙΑΣ

Φάσεις

νότια όψη

ΑΡΧΙΚΗ (1795)

ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟ (1840)

Ι. ΝΑΟΣ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΗΛΕ

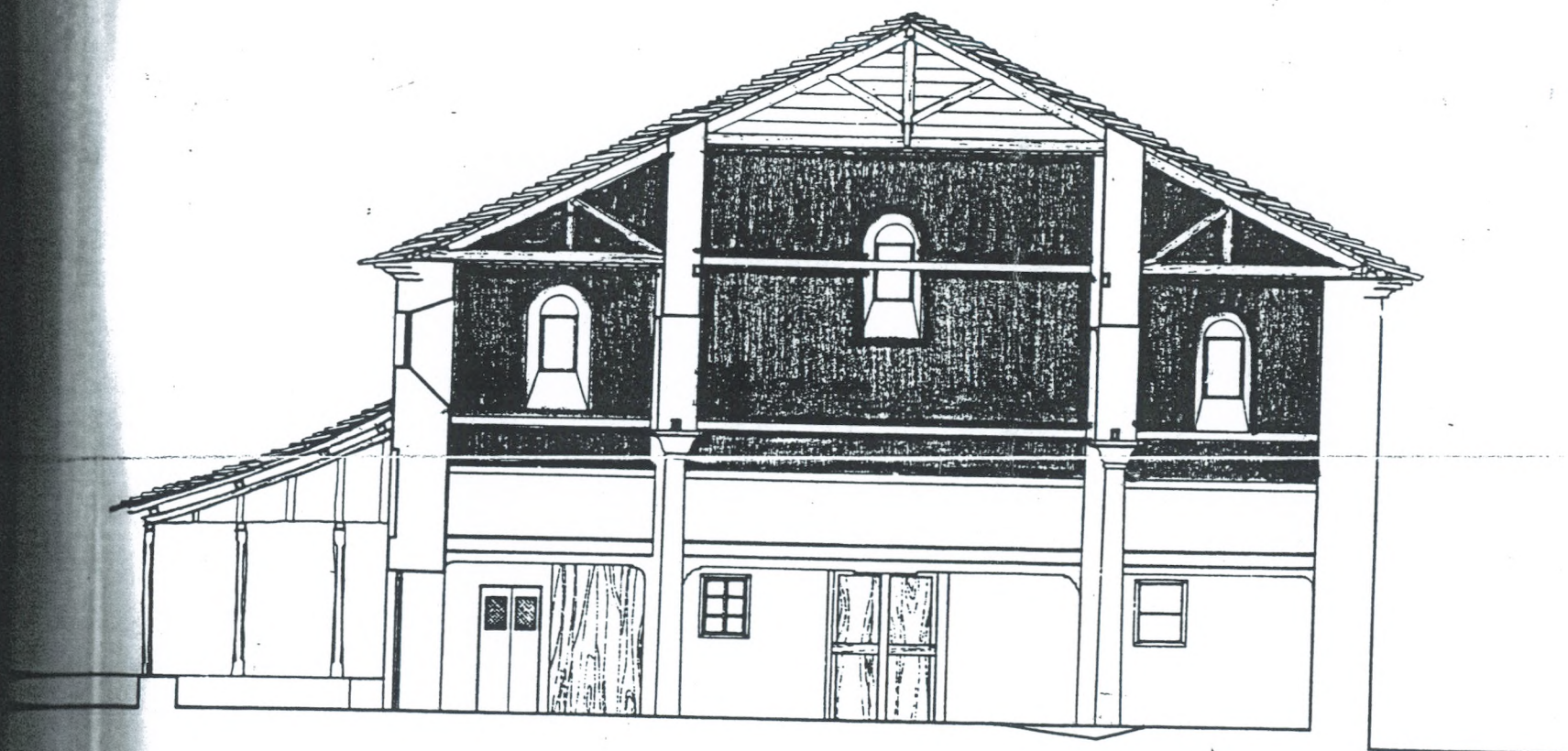
Φάσεις

εγκάρσια τομή
(όψη προς το Ιερό)

κλίμαξ 1 : 100

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΠΑΓΩΝΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ Ε.Μ.Π

ΑΡΧΙΚΗ (1795)

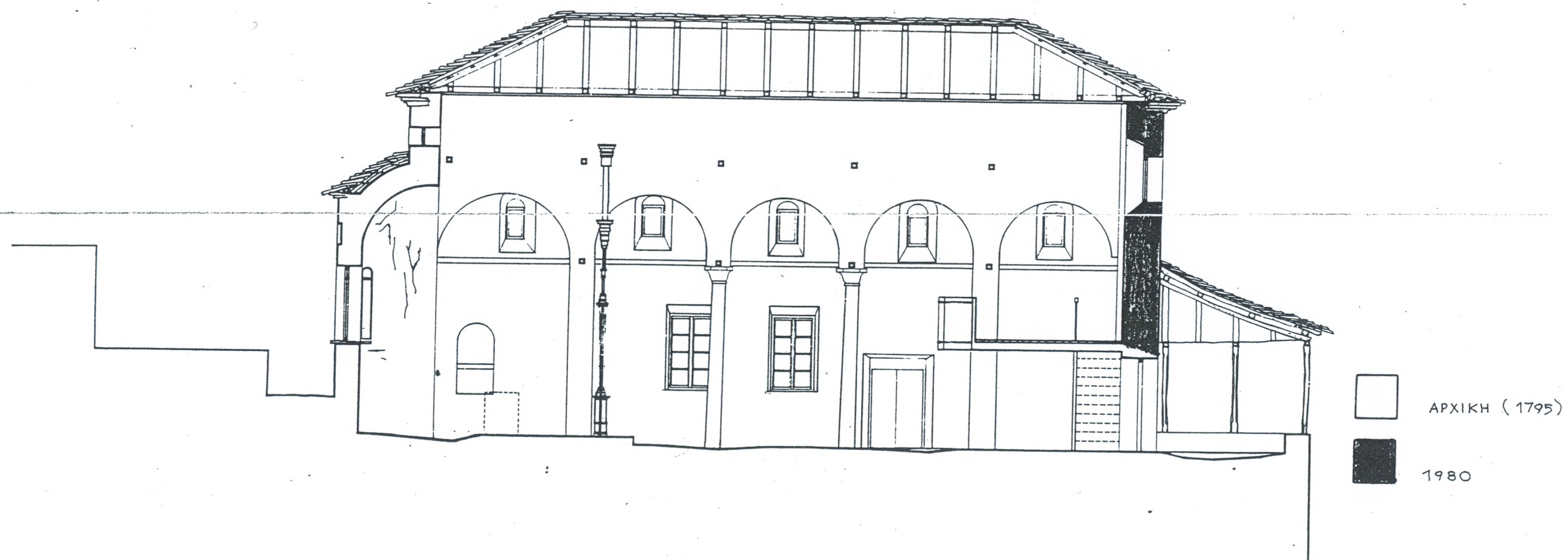

1980

Ι. ΝΑΟΣ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΗΛΕΙΑΣ

Φάσεις

εγκάρσια τομή
(όψη προς γυναικωνίτη) κλίμακ 1 : 100

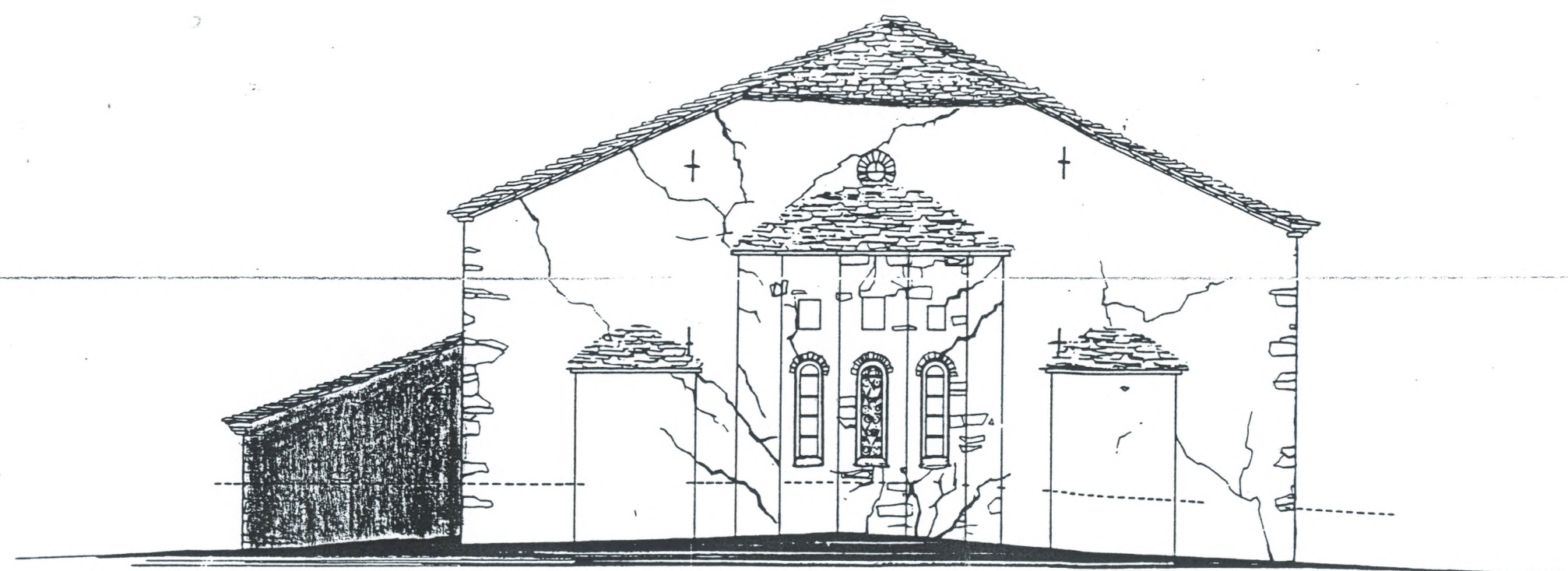

Ι. ΝΑΟΣ ΑΓ.ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΗΛΕΙΑΣ

Φάσεις

διαμήκης τομή

κλίμαξ 1 : 100

ΑΡΧΙΚΗ (1795)

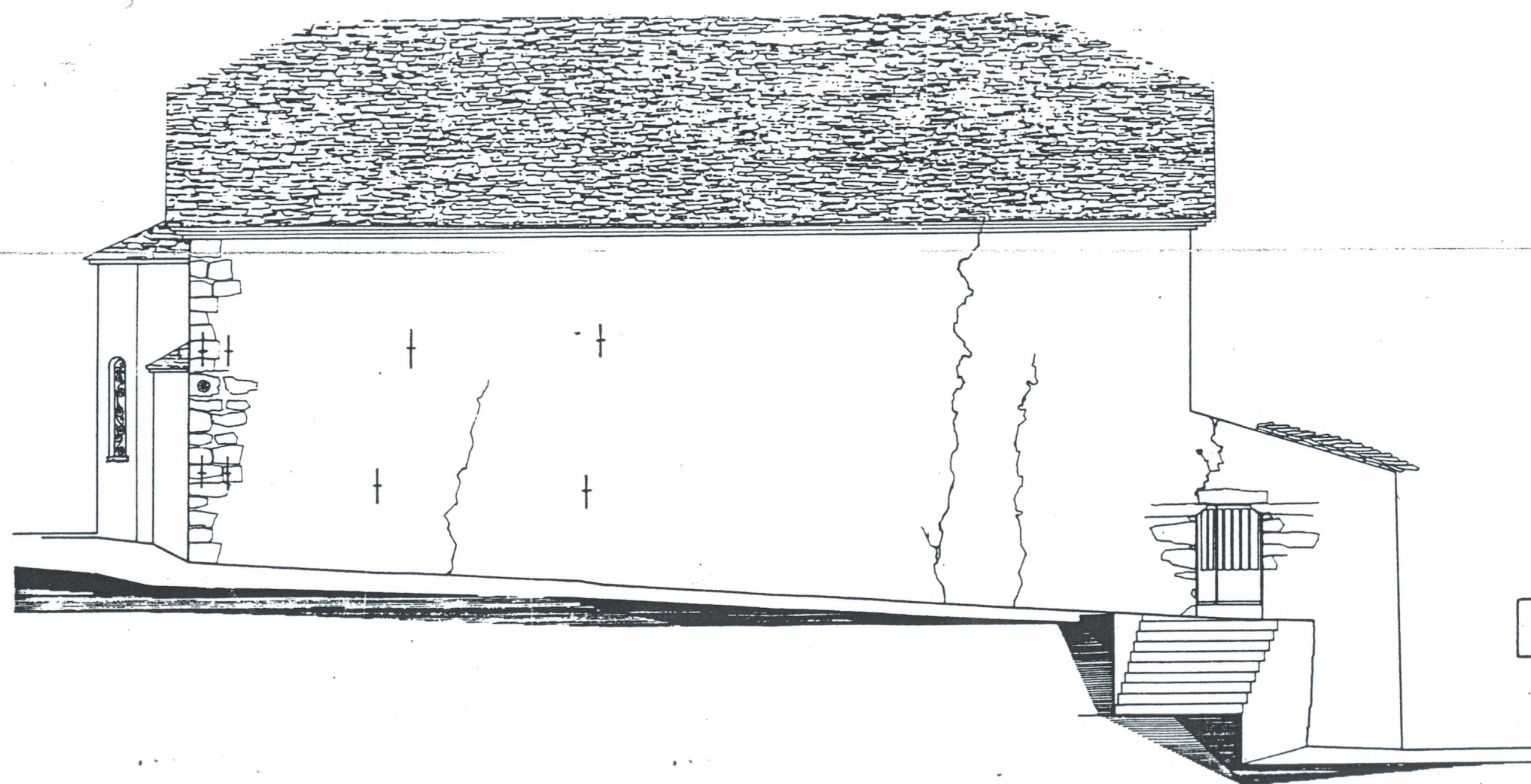
ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟ (1840)

Ι. ΝΑΟΣ ΑΓ.ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΗΛΕΙΑΣ

Φάσεις

ανατολική όψη

κλίμαξ 1 : 100

ΑΡΧΙΚΗ (1795)

Ι. ΝΑΟΣ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΗΛΕΙΑΣ

Φάσεις

βόρεια όψη

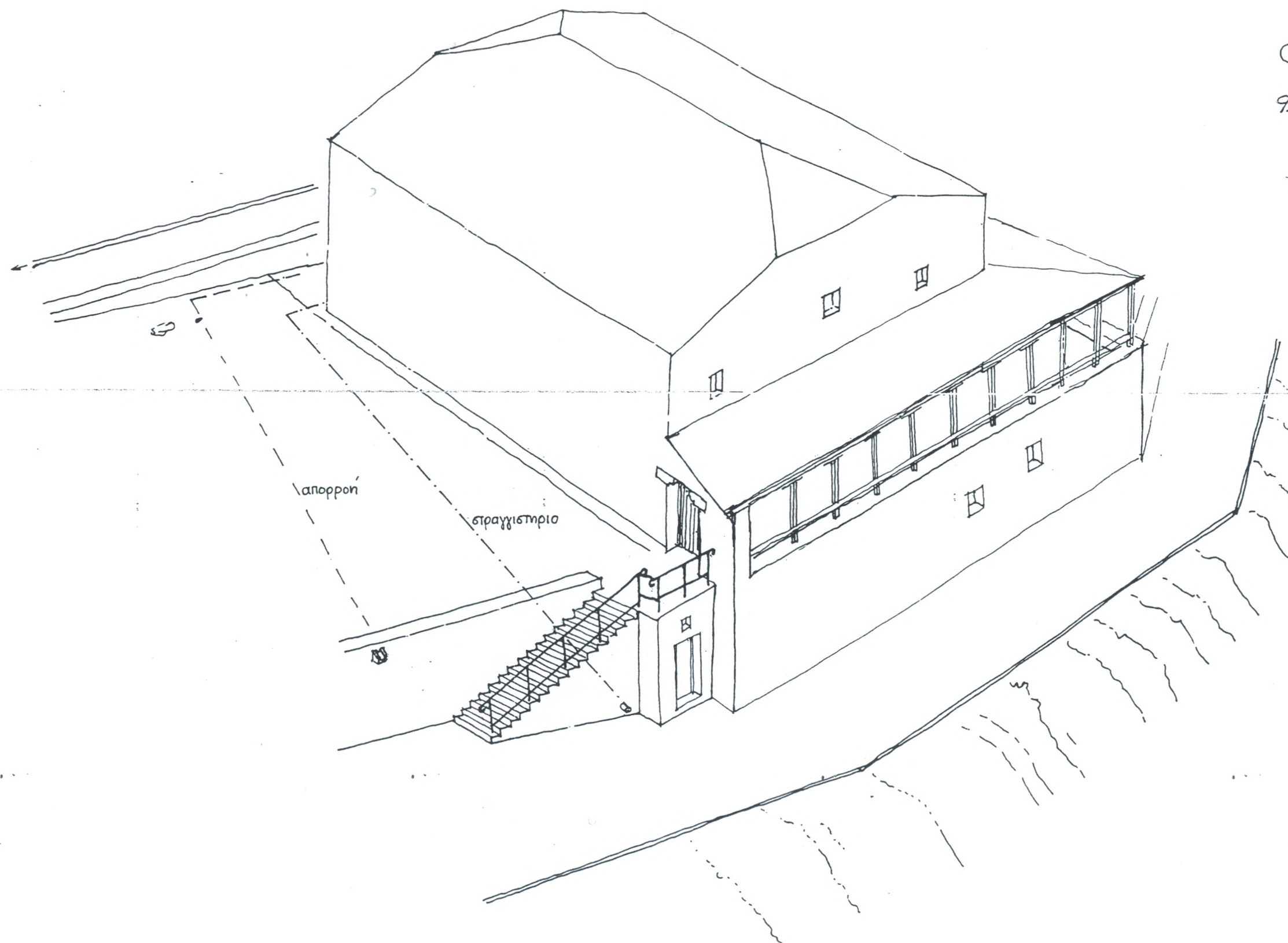
κλίμαξ 1 : 100

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΠΑΓΩΝΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ Ε.Μ.Π

Φαβείς επεμβάσεις.

9. - Κατασκευάζεται το στέγαστρο της δυτικής στοάς.
- Ελέγχεται το κτίριο για πιθανές ρωγμές μετά την αφαίρεση της ξυλινής υποστήλωσης.
 - Εξωτερικά διαμορφώνονται οι κλίσεις του δρόμου της Ανατολικής πλευράς και ανακατασκευάζεται ο μικρός αναλημματικός τοίχος. Διαμορφώνονται οι κλίσεις του εδάφους για την απορροή των επιφανειακών υδάτων.
 - Προηγούμενως κατασκευάζεται αποστράγγιση, αν εν τω μεταξύ έχει επιβραχίσει η ανάγκη της.
 - Εξωτερικά συνεχίζονται οι εργασίες επιχρισμάτων, πλακοστρώσεων, γυναικωνίτη κλπ.

Ι. ΝΑΟΣ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΗΛΕΙΑΣ

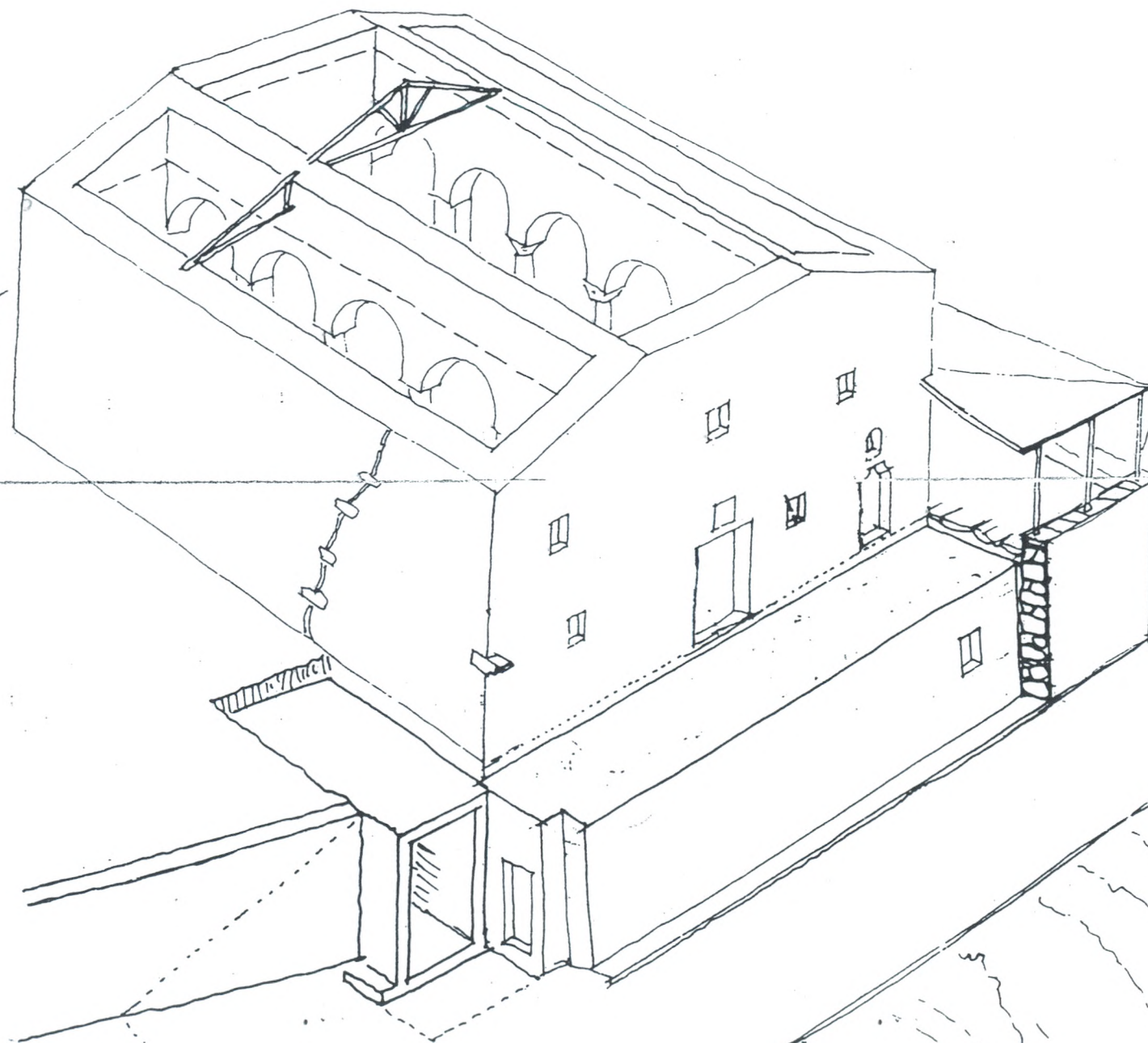
ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΠΑΓΩΝΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ Ε.Μ.Π.

Φαβες επεμβαώς.

7.- Αποβυτίνονται οι βαθμίδες της εξωτερικής σκάλας (με επιβήματα των λιδιών), και κατεδαφίζεται.

Κατασκευάζεται η υποστήριξη της Β.Δ. γωνίας (βλ. μελέτη).

Ακολουθώς υποδεμνώνονται οι κίονες και ενισχύονται οι βάσεις των πεσσών με περιβολή.

Ι. ΝΑΟΣ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΗΛΕΙΑΣ

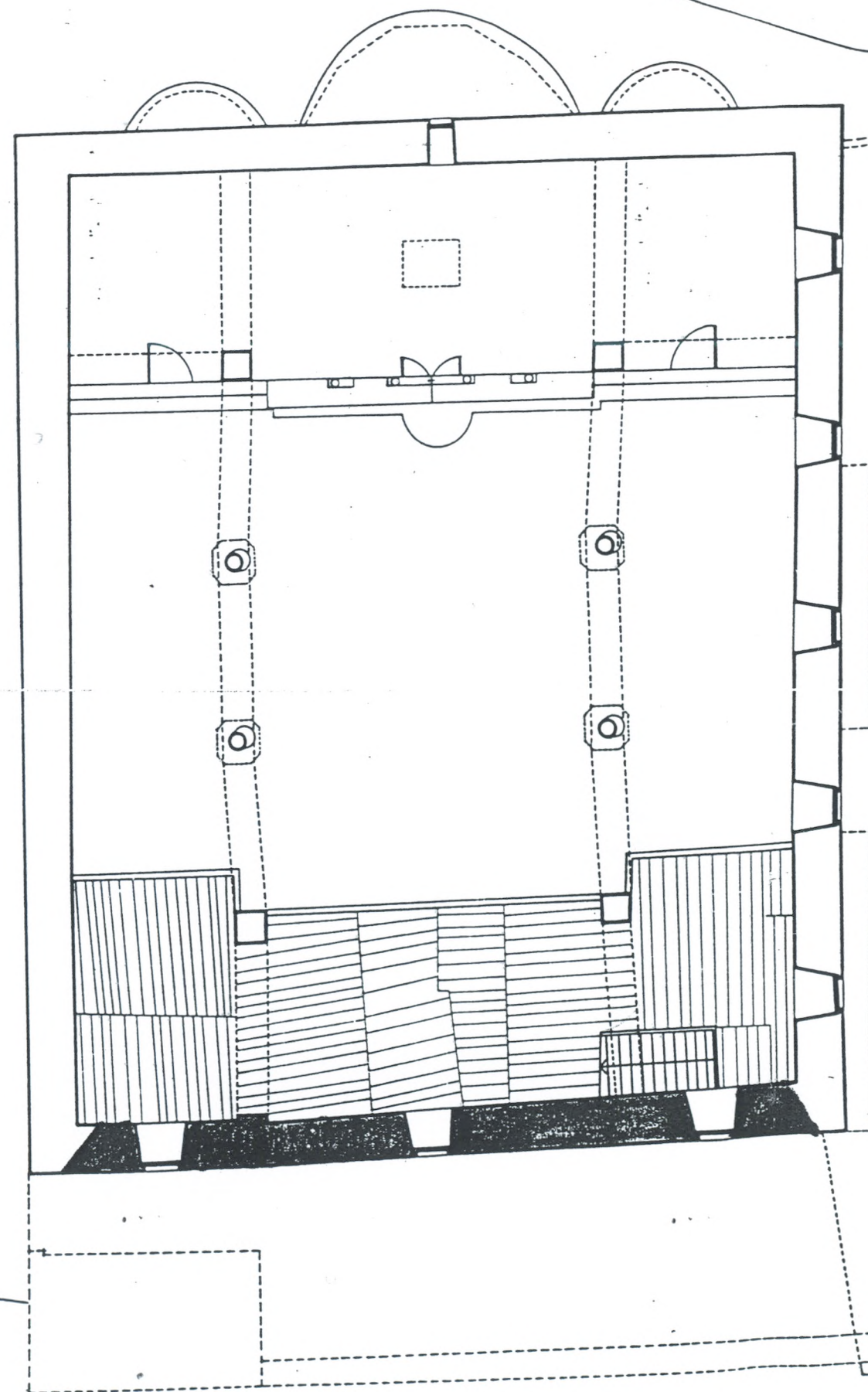
ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΠΑΓΩΝΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ Ε.Μ.Π.

Φάσεις επεμβάσεως

6.- Κατασκευάζεται τμηματικά το κιβώτιο αντιστηρίξεως και υποθμελίωσεως του Δυτικού τοίχου. Η κατεδάφιση του υπάρχοντος αναλημματικού γίνεται μετά από φωτογραφική αποτύπωση. Οι λίθοι του φυλάσσονται για επαναχρησιμοποίηση. Εφ' όσον το ύψος του κιβωτίου το επιτρέπει, θα προβλεφθούν αντιστήριξη επικοινωνίας στα εγκάρσια τοιχώματα, και 1-2 μικρά παραθύρα αερίσμου.

Ι. ΝΑΟΣ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΗΛΕΙΑΣ

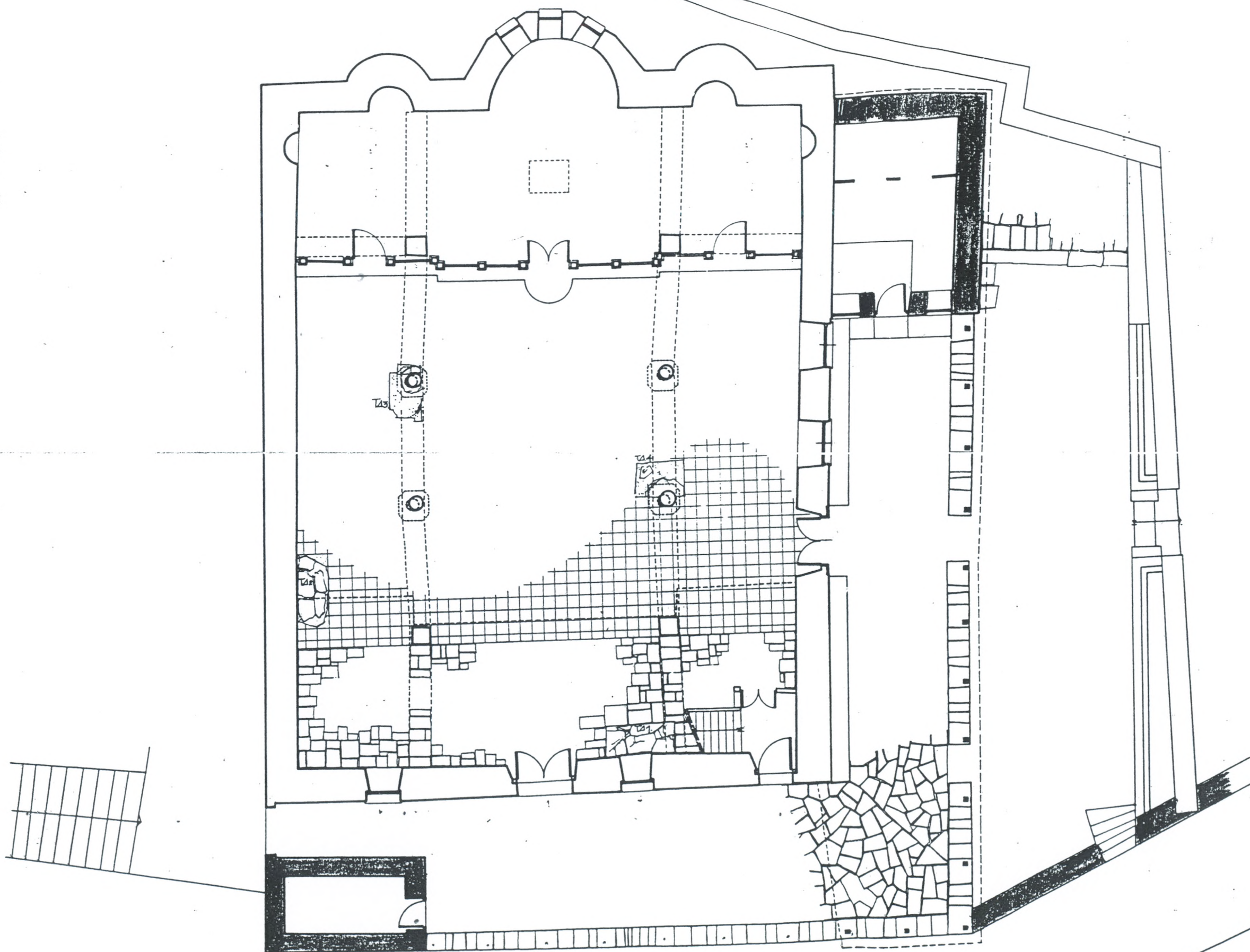
Ι. ΝΑΟΣ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΗΛΕ

Φάσεις

κάτοψη γυναικωνίτη
κλίμαξ 1 :

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΠΑΓΩΝΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ Ε.Μ.Π

ΑΡΧΙΚΗ (1795)

ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟ (1840)

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΥΛΕΙΟΥ ΧΩΡΟΥ (1840j)

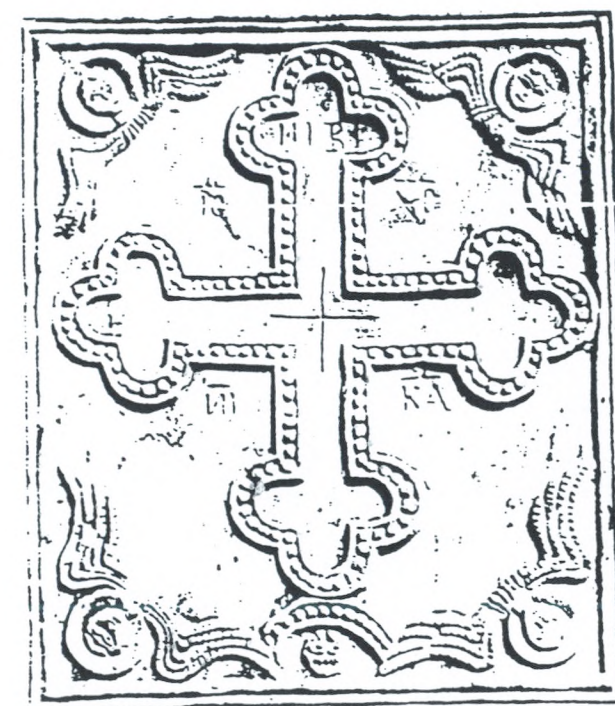
ΑΠΟΘΗΚΗ (1980)

Ι. ΝΑΟΣ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΗΛΕΙΑΣ

Φάσεις

κάτοψη δαπέδου

κλίμαξ 1 : 100

Ι. ΝΑΟΣ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΗΛΕΙΑΣ

Φάσεις

κλίμαξ 1 : 100